

Complexnummer: 521938

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Sluiscomplex

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

521939, 521940

Woonplaats

Strijensas

Gemeente

Hoeksche Waard

Provincie

Zuid-Holland

Locatie van het hoofdobject

Bij Buitendijk 2, 3292 LB te Strijensas

Complexomschrijving

Inleiding

Complex van SCHUTSLUIS en OPHAALBRUG. Strijen was lange tijd een belangrijk verkeersknooppunt en had tot in de twintigste eeuw veerverbindingen met Moerdijk en Zevenbergen. Rond 1650 werd het havenkanaal van Strijen verlengd tot aan het huidige Strijensas, dat is genoemd naar de schutsluis (= sas), die uitwatert op het Hollands Diep. De oude waterkering werd in 1848 vervangen door de huidige schutsluis, die is voorzien van vier paar sluisdeuren. De sluisdeuren zijn zogenaamde puntdeuren, waarvan de hoogste bij hoog water als vloeddeuren fungeren. De uit giet- en welijzer samengestelde, dubbele ijzeren ophaalbrug over de sluiscolk verving in 1908 zijn houten voorganger. De sluis is gerestaureerd en verlengd in 1926 door de bouwkundige C.F. Sepmeyer en opnieuw gerestaureerd in 1960. In dat laatste jaar zijn ook de houten vloeddeuren vervangen door deuren van plaatsstaal. De sluis en de brug vormen een ensemble met het nabijstaande veerhuis. Ten tijde van de bouw van de brug stond er een dieselmemaal bij het complex.

Omschrijving

Het waterstaatkundige complex bestaat uit een grotendeels gemetselde schutsluis tussen de haven van Strijensas en het Hollands Diep en een over de sluiscolk liggende dubbele ophaalbrug met stalen hameipoorten. Op de kaden staan bovendien nog diverse kasten met lieren en tandwielen voor het met de hand bedienen van de sluisdeuren.

Waardering

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het complex van schutsluis en ophaalbrug is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische, de architectuurhistorische en de ensemblewaarde.

- \t Het sluiscomplex heeft cultuurhistorische waarde omdat zowel de sluis als de dubbele brug goede vertegenwoordigers zijn van een type en als zodanig representatieve schakels zijn in de ontwikkeling van de sluisen- en bruggenbouw.

- \t Het complex heeft architectuurhistorische waarde vanwege de voor de bouwtijd karakteristieke vormgeving, detaillering en materiaalgebruik van de samenstellende onderdelen.

- \t Het complex heeft ensemblewaarde vanwege de grote samenhang tussen de sluis, de dubbele brug en het nabijstaande veerhuis.

- \t Het complex is tevens van belang vanwege de herkenbaarheid en de grote mate van gaafheid.

Monumentnummer*: 521939

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 augustus 2001
Kadaster deel/nr	82912/9

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Strijensas	Hoeksche Waard	Zuid-Holland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Strijen	M			891
Strijen	T			345
Strijen	T			350
Strijen	T			352
Strijen	V			120

Omschrijving**

Inleiding

SCHUTSLUIS, onderdeel van het sluiscomplex in het rond 1650 verlengde havenkanaal van Strijen. In dat jaar werd het havenkanaal verlengd tot aan het huidige Strijensas, waar het kanaal ten behoeve van de scheepvaart werd voorzien van een sas (schutsluis). De oude waterkering werd in 1848 vervangen door de huidige schutsluis, die is voorzien van vier paar sluisdeuren. De sluisdeuren zijn zogenaamde puntdeuren, waarvan de hoogste bij hoog water als vloeddeuren fungeren. De uit giet- en welijzer samengestelde, dubbele ijzeren ophaalbrug over de sluis kolk verving in 1908 zijn houten voorganger. De sluis is gerestaureerd en verlengd in 1926 door de bouwkundige C.F. Sepmeyer en opnieuw gerestaureerd in 1960. In dat laatste jaar zijn ook de houten vloeddeuren vervangen door stalen deuren.

Omschrijving

De met de hand te bedienen schutsluis is voorzien van een sluis kolk met gemetselde kademuren van variabele hoogte, die afhankelijk is van de noodzakelijke hoogte van de sluisdeuren hiertussen. De kades zijn afgedekt met platen van graniet en de hoeken van de kademuren zijn verstevigd door granieten hoekblokken. De trappen en de kademuren aan weerszijden van de kolk zijn deels nog voorzien van treden en dekplaten van hardsteen. Elk van de vier stellen sluisdeuren is verbonden met twee stalen tandwielmechanismen die door middel van een wiel of slinger met de hand moeten worden bediend. De hoge vloeddeuren zijn van plaatstaal en staan ten zuiden (Hollands Diepzijde) van de dubbele ophaalbrug in het hoogste deel van de rechte kolk. Ten zuiden hiervan zijn de hoeken van de kaden verstevigd met granietblokken en zijn twee paar met natuursteen (graniet) versterkte sleuven in

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

de kademuren uitgespaard voor de schotbalken. Van de twee stel zich ten noorden van de brug (havenzijde) bevindende houten ebeuren zijn de hogere in 1980 vernieuwd. De lagere zijn in tegenstelling tot de overige sluisdeuren landwaarts gericht. In de sluis kolk staan een hardstenen en een bronzen herinneringsplaat met onder meer de bouwjaren en de restauratiejaren van de sluis.

Waardering

De schutsluis is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische, de architectuurhistorische en de ensemblewaarde.

-\tDe sluis heeft cultuurhistorische waarde als een goede vertegenwoordigers van een type en als representatieve schakel in de ontwikkeling van de sluizenbouw.

-\tDe sluis heeft architectuurhistorische waarde vanwege de voor de bouwtijden karakteristieke vormgeving, de detaillering en het materiaalgebruik.

-\tDe sluis heeft ensemblewaarde vanwege de grote samenhang met de dubbele ophaalbrug en het nabijstaande veerhuis en omdat het onlosmakelijk is verbonden met de locatie.

-\tDe sluis is tevens van belang vanwege de herkenbaarheid en de grote mate van gaafheid.

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Waterkering en -doorlaat

Functie

Sluis

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 521940

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	10 augustus 2001
Kadaster deel/nr	82910/159

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Strijensas	Hoeksche Waard	Zuid-Holland

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Strijen	T			352

Omschrijving**

Inleiding

OPHAALBRUG, onderdeel van het sluiscomplex in het rond 1650 verlengde havenkanaal van Strijen. In dat jaar werd het havenkanaal verlengd tot aan het huidige Strijensas, waar het kanaal ten behoeve van de scheepvaart werd voorzien van een sas (schutsluis). De oude waterkering werd in 1848 vervangen door de huidige schutsluis, die is voorzien van vier paar sluisdeuren. De in een Traditioneel-ambachtelijke stijl uitgevoerde, uit giet- en welijzeren delen samengestelde, dubbele ijzeren OPHAALBRUG over de sluiscolk verving in 1908 zijn houten voorganger. Ten tijde van de bouw van de brug stond er een inmiddels verdwenen dieselgemaal bij het complex.

Omschrijving

De over de colk van de schutsluis liggende dubbele ophaalbrug verbindt de Buitendijk met de Sassedijk. De twee tegenover elkaar staande, spiegelbeeldig identieke brugdelen vormen een symmetrisch geheel. De volwandige stijlen van de hameipoorten zijn van geklinknageld profielijzer. Ze zijn met elkaar verbonden door volwandige, gietijzeren hameipoorten met rondboogvormige doorgang en eenvoudige geometrische decoraties en het jaartal 1908 in reliëf. De eveneens uit volwandige, geklinknagelde delen samengestelde, aan de uiteinden afgeronde en zich naar de voorzijde toe verjongende balanspriemen zijn met elkaar verbonden door de broekbalk en rechte en geknikte koppelbalken. De hameistijlen zijn extra met de landhoofden verbonden door dubbele stangen, die bevestigd zijn aan hardstenen blokken. De vallen zijn door middel van kettingen aan de balanspriemen bevestigd en zijn voorzien van grendels aan de voorharren. De zorgkettingen tussen de hameistijlen en de vallen vormen een extra beveiliging tegen het doorslaan. De op stalen balken liggende houten brugdekken zijn aan weerszijden voorzien van ijzeren hekwerken.

Waardering

De dubbele ophaalbrug is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische, de architectuurhistorische en de ensemblewaarde.

De brug heeft cultuurhistorische waarde als goede vertegenwoordiger van een type en als representatieve schakel in de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

ontwikkeling van de bruggenbouw.

-\tDe brug heeft architectuurhistorische waarde vanwege de voor de bouwtijd karakteristieke vormgeving, de detaillering en het materiaalgebruik.

-\tDe brug heeft ensemblewaarde vanwege de nauwe relatie met de sluis en het veerhuis.

-\tDe brug is tevens van belang vanwege de herkenbaarheid en de grote mate van gaafheid.

Hoofdcategorie

Weg- en waterbouwkundige werken

Subcategorie

Brug(C)

Functie

Verkeersbrug